

Nr 302. Interpellation av Peter Gustavsson (S) om hur vi utvecklar torghandeln på Vaksala torg KSN-2012-0689

Kommunfullmäktige

Interpellation till kommunstyrelsens ordförande Fredrik Ahlstedt (M)

Hur utvecklar vi torghandeln på Vaksala torg?

Torghandeln på Vaksala Torg är en folklig institution. Det är ett lördagsnöje för Uppsalabor och tillresta, en social mötesplats och en viktig sidoinkomst för många människor. Det är en hållbar handelsplats där nya ägare får nytta av andras gamla prylar som annars hade hamnat i soporna.

Torget är en plats där människor möts – umgås med vänner och bekanta, slår sig i slang med en och annan försäljare eller obekant besökare eller bara strosar runt bland borden och tittar på folk. De möten över sociala, etniska och generationsmässiga gränser som torghandeln medför utgör ett sällsynt inslag i innerstadsmiljön. Torghandeln är starkt bidragande till att skapa ett levande lokalsamhälle i vår stad.

Att lyfta fram och bejaka torghandeln har dock inte varit den officiella politiken från Uppsala kommun de senaste åren. Sedan fem år tillbaka arbetar Gatu- och trafikkontoret utifrån en överenskommelse med Kommunledningskontoret att torget ska upplåtas för externa evenemangsarrangörer sju lördagar per år. Det säger sig självt att dessa arrangemang sker under sommarhalvåret, vilket medför att torghandeln är avstängd en till två lördagar i månaden under säsong.

Kommunen utannonserar vilka lördagar torget är avstängt för handel, men det medför ändå att den som spontant beger sig ner för att besöka lördagshandeln ger sig på ett vågspel. Under juni månad 2011 var torghandeln avstängd tre lördagar i rad, vilket ledde till bildandet av Facebookgruppen "Vaksala Torgs vänner", med följande krav på dagordningen:

Att i mesta möjliga mån förlägga evenemang som är av den storleksordningen att de förhindrar eller inkräktar avsevärt på marknaden till andra platser än Vaksala torg.

Att i de fall torgytan ändå upplåtes för annat ändamål på lördagen se över möjligheten att låta loppmarknaden äga rum i dess omedelbara anslutning, som exempelvis på delar av Salagatan, S:t Persgatan och/eller utrymmet mellan Storgatan och UKK.

Att se över och allra helst sänka dagens torgavgift på 180 kr, då risken finns att denna avskräcker människor från den vällovliga gärningen att tillvarata och sälja vidare sådant som inte längre kommer till användning.

Det är självklart att externa evenemangsarrangörer ställer tydliga krav på kommunen. Men då torghandeln inte ger stora vinstmarginaler till en stor enskild aktör, utan bygger på många människors spontana val att sälja prylar eller besöka torget på lördagen, så saknar torghandeln en röst i den kommunala maskinen. I det läget måste kommunen själv kunna stå upp för allmänintresset och förstå torghandelns betydelse i stadsväven. Annars får de externa evenemangsarrangörerna ett oproportionerligt stort inflytande över torgets användning.

När jag försökt undersöka frågan om torghandelns villkor har jag blivit varse att Vaksala Torg inte varit föremål för någon egentlig politisk debatt på länge. Därför känns det angeläget att kommunens högsta beslutande församling diskuterar vad vi vill med vårt största torg. Vad tycker kommunfullmäktige – vem och vilka ska egentligen ha rätt att använda Vaksala Torg och på vilka villkor?

Frågan om externa evenemang på Vaksala Torg på lördagar är en klassisk målkonflikt. I vissa fall kan det finnas skäl att prioritera arrangemangen före torghandeln, men idag sker dessa beslut på tjänstemannanivå utan några egentliga direktiv från politiken. Min bedömning är att man inte i tillräcklig utsträckning tittar på andra möjliga evenemangslokaler såsom andra torg, Kapområdet och så vidare. I dagsläget erbjuds inte heller några alternativa lokaler för

torghandel under de lördagar då torget är avstängt.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga kommunstyrelsens ordförande Fredrik Ahlstedt (M) följande:

Hur ser kommunens politiska majoritet på torghandelns betydelse för ett levande lokalsamhälle?

Vilka åtgärder avser kommunledningen att vidta för att stärka torghandeln i Uppsala?

Peter Gustavsson
Kommunfullmäktigeledamot (S)

Svar:

Hur ser kommunens politiska majoritet på torghandelns betydelse för ett levande lokalsamhälle?

Alliansen ser mycket positivt på torghandel. De senaste tre åren har torghandeln utökats. Handeln på Vaksalatorg, Fyrstorg och St Eriksgränd har kompletterats med Bondens egen marknad vid resecentrum och utgör nu en plats för direktförsäljning för småföretagare och ekologiska lantbrukare. Torghandeln och den småskaliga försäljningen bidrar till större variation för konsumenterna vilket vi vill utveckla och uppmuntra. Torghandel fyller både en viktig funktion som marknadsplatser men skänker också ett värdefullt inslag av social gemenskap och ett rikare stadsliv.

Vilka åtgärder avser kommunledningen att vidta för att stärka torghandeln i Uppsala?

Alliansen har under sitt majoritetstyre stärkt torghandeln i Uppsala. Interpellanten skriver att externa evenemangsarrangörer får rätt att nyttja Vaksalatorg vid sju tillfällen per år och att detta hindrar torghandeln på Vaksalatorg. Att torget är avstängt för större evenemang fler än fyra gånger per säsong är mycket ovanligt. Vid dessa större evenemang försöker kommunen i möjligaste mån anpassa torghandeln så att evenemang och torghandel kan dela på utrymmet. Det är loppiset som framförallt får flytta på sig vid dessa få tillfällen. Det är dock inte praktiskt

möjligt att dela torget när evenemang behöver stora ytor som ofta inkluderar stora scener. Uppsala behöver utveckla torghandeln men också utvecklas som turiststad. Ur ett socialt och ekonomiskt perspektiv är det mycket positivt att arrangörer av större evenemang väljer Uppsala. Vaksalatorg utgör en av få större centrala evenemangsplatser. Ofta efterfrågas också både tillgång till torgets möjligheter och Uppsala konsert och kongress. Av vissa ses Vaksala torg som en del av ett allt för litet konsert och kongresscenter. Det pågår ett arbete inom KSU för att utveckla fler evenemangsplatser, för större evenemang, i Uppsala. Ett exempel på detta är att vi nu bättre vill tillgängliggöra och utveckla kapområdet söder om Studenternas. Bland annat tågpendlare kommer framöver enkelt kunna ta sig till kapområdet från stationens södra uppgång, via gång- och cykelbron över Fyrisån, vid Industristaden. Denna infrastruktuursatsning leder till att fler arrangemang som inte är kopplade till Uppsala konsert och kongress kan hänvisas till kapområdet.

Inom kommunledningen arbetar vi ständigt med att utveckla Uppsalas stadsmiljö. Tidigare gatumiljöer som ensidigt nyttjades för biltrafik har nu byggts om för möjliggöra alternativa användningsområden. Dragarbrunnsgatan har öppnats upp med fler sittplatser och uteserveringar. I takt med att cykelstrategin och cykelplanen blir klar under 2012 är det också min förhoppning att vi kan lösa centrala cykel-parkeringsbehov så att torget utanför Galleria dragarbrunn blir en bättre plats för möten och event, en ambition som interpellanten tycks stödja.

Stefan Hanna
Ordförande Gatu- och Samhällsmiljönämnden